

**MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA MEDIA
VOSITALARIDAN FOYDALANISH METODIKASINI
SHAKLLANTIRISH**

**ФОРМИРОВАНИЕ МЕТОДИКИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ
МЕДИАСРЕДСТВ В ДОШКОЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ
УЧРЕЖДЕНИЯХ**

**FORMATION OF METHODOLOGY FOR USING MEDIA TOOLS IN
PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS**

Turdiyev Azamat G'ayratovich

*Termiz davlat pedagogika instituti maktabgacha va boshlang'ich ta'lim fakulteti maktabgacha
ta'limda tarbiyani tashkil etish kafedrasini o'qituvchisi*

Турдыев Азамат Гайратович

*Преподаватель кафедры организации воспитания в дошкольном образовании,
факультета дошкольного и начального образования, Термезского государственного
педагогического института*

Azamat Gayratovich Turdiyev

*Teacher at the Department of Organization of Upbringing in Preschool Education, Faculty of
Preschool and Primary Education, Termez State Pedagogical Institute*

Annotatsiya Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim jarayonida media vositalaridan samarali foydalanishning metodik asoslari, pedagogik ahamiyati hamda tarbiyachilarning media madaniyatini rivojlantirish zaruriyati haqida fikr yuritiladi. Shuningdek, bolalar yosh xususiyatlariga mos interfaol media vositalarni tanlash va qo'llash yo'llari tahlil qilinadi.

Annotation In this article, the methodological foundations and pedagogical significance of the effective use of media tools in preschool education are discussed. The necessity of developing educators' media culture is emphasized. In addition, ways of selecting and applying interactive media tools appropriate to the age characteristics of children are analyzed.

Аннотация В данной статье рассматриваются методические основы и педагогическое значение эффективного использования медиасредств в процессе дошкольного образования. Подчеркивается необходимость развития медиакультуры воспитателей. Кроме того, анализируются пути отбора и применения интерактивных медиасредств, соответствующих возрастным особенностям детей.

Kalit soʻzlar: *Media vositalar, axborot texnologiyalari, interfaol metod, vizual materiallar, maktabgacha taʼlim, media savodxonlik, taʼlim jarayoni.*

Keywords: *Media tools, information technologies, interactive method, visual materials, preschool education, media literacy, educational process.*

Ключевые слова: *Медиасредства, информационные технологии, интерактивный метод, визуальные материалы, дошкольное образование, медиаграмотность, образовательный процесс.*

Zamonaviy taʼlim tizimida raqamli texnologiyalar va media vositalarining roli kun sayin ortib bormoqda. Maktabgacha taʼlim bosqichi esa bolaning tafakkuri, nutqi, estetik didi va ijodiy qobiliyatlari shakllanadigan muhim davrdir. Shu bois, bu jarayonda media vositalarini maqsadga muvofiq qoʻllash taʼlim samaradorligini oshiradi, bolalarda mustaqil fikrlash va kuzatuvchanlikni rivojlantiradi. Bugungi kunda taʼlim tizimi raqamli texnologiyalar bilan chambarchas bogʻliq. Maktabgacha yoshdagi bolalar ham axborot texnologiyalari bilan tezda tanishmoqda. Shuning uchun tarbiyachilarning vazifasi — bu vositalardan toʻgʻri, maqsadli va tarbiyaviy jihatdan toza foydalanishni oʻrganishdir. Taʼlim sohasida ham yangi axborot texnologiyalaridan keng foydalanish, anʼanaviy oʻqitish usullariga nisbatan samarali va yuqori natijalarga olib kelmoqda. Hozirda taʼlim tizimida zamonaviy axborot texnologiyalari, kompyuterlashtirish va kompyuter tarmoqlari taʼlim jarayonining muhim negizi boʻlib, yoshlarning yangi axborotlarga boʻlgan talablarini qondirishga xizmat qilmoqda. Maktabgacha taʼlim muassasalarida taʼlim-tarbiya olayotgan katta va maktabga tayyorlov guruhlarida aynan 5–7 yoshli bolalar tarbiyalanadi. Ulardagi intellektual salohiyatni shakllantirishning boshlangʻich davri ham xuddi shu yoshdan boshlanadi aynan shu sababli hozirgi kunda maktabgacha taʼlimda multimedia taʼlimiga alohida eʼtibor qaratilmoqda.

Barkamol avlodni voyaga yetkazishda zamonaviy oʻqitish metodlari, innovatsion texnologiyalar, multimedia vositalarining oʻrni va roli benihoya kattadir. Pedagogik texnologiya va pedagog mahorati va pedagog tajriba bilan bir

qatorda, interfaol metodlar, multimedia vositalari barkamol avlodni bilimli, yetuk malakaga ega bo'lishlarini ta'minlaydi.

Multimedia ta'lim vositasining afzaliklari qanday va biz multimedia ta'limni qanday qilib maktabgacha ta'lim muassasalarida qo'lashimiz mumkin degan savol paydo bo'lishi tabiiydir. Maktabgacha ta'lim muassasalarida multimediani turli xil mashg'ulotlarda qo'lash mumkin. Masalan, tabiat bilan tanishtirishda, elementar matematik ta'savurlarini shakilantirishda hamda xorijiy tilda mashg'ulotlarini tashkil etishda multimedia vositalari yuqori natijalar beradi. Mashg'ulot jarayoni bolalarni zeriktirib qo'ymaydi va ularni mashg'ulotga bo'lgan qiziqishlarini yanada ham ko'proq oshirishda keng imkoniyatlarni yaratib beradi. Maktabgacha ta'lim muassasalarida multimediani qo'llashdan ko'zlangan maqsad bolalarga qisqa vaqt ichida ko'proq va samarali ta'lim berishdan iboratdur. Hozirgi vaqtda bolalarning kompyuter va gadjetlarga qiziqishlari juda yuqori.

Shu tufayli pedagoglar ulardan tog'ri va unumli foydalanib, bolalarni yo'naltiri, qiziqishlaridan kelib chiqan holda ta'lim tashkil etilsa, bolalarning qiziqishlari yanada ham ortadi. Masalan, bolalarga multimedia ta'limidan foydalanib ularga til o'rgatish mashg'ulotlarni qiziqarli qilib tashkil etish mumkun. Ayniqsa, turli ranglardan foydalangan holda bolalarning ta'savuri kengaytirib, ularning diqqatini tortish, ularning tilga bo'lgan qiziqishlarini yanada ortirish mumkin. Jumladan, bolalarda fasilar to'grisida tasavvurlarini shakllantirishda qo'l keladi. Bolalarda bahor fasli haqidagi tushunchalarni shakllantirishda bahor faslini ko'rsatish bilan birgalikda undagi yashilik, daraxtlar va gularning rangi, bahor faslida nishonlanadigan bayramlarni havola qilish imkoniyati mavjud.

Maktabgacha ta'lim tashkilotkarida tayyorlov guruhida multimediali mashg'ulotlarni olib borish maktabga tayyorlash jarayonida tasavvurlarini boyitadi, ularning talim faoliyati to'g'risidagi tasavvurlarini shakilantiradi natijada ta'lim jarayonidagi qiyinchiliklarni yengib o'tishlari uchun zamin tayyorlaydi, shu bilan birga bolalarning inovatsion texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmasi multimedia ta'limini tashkil qilish orqali shakilantirib boriladi.

Shunungdek, multimedia ta'limidan zamonaviy, inovatsion ta'limning bir shakli sifatida mashg'ulotlar jarayonida to'g'ri foydalanish maktabgacha ta'limda faoliyat olib borayotgan tarbiyachilarning ham inovatsion texnologiyalardan foydalanish bo'yicha ko'nikma va malakalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Multimedia va gipermedia texnologiyalari kuchli taqsimlangan ta'lim resurslarini birlashtiradi, ular bolani idroki shakllanishi va namoyon bo'lishi uchun muhitni ta'minlaydi. Multimedia va telekommunikatsiya texnologiyalari tizimda prinsipial jihatdan yangi uslubiy yondashuvlarni ochadi. Multimedia - zamonaviy texnik va dasturiy vositalardan foydalangan holda interaktiv dasturiy ta'minot nazorati ostida vizual va audio effektlarning o'zaro ta'siri, ular matn, ovoz, grafik, fotosuratlar, videolarni bitta raqamli tasvirda birlashtiradi. Multimedia vositalarini tayyorlash va bolalarning kompyuter savodxonligini shakllantirish metodikasi shaxsiy kompyuterlar multimedia texnologiyasining asosiy texnik vositasi hisoblanadi. MTTlarning ta'lim-tarbiya jarayonida foydalanishda qo'shimcha vositalar - kompakt disklar, turli xil taqdimotlar, slaydlar va hokazolar talab etiladi. Multimedia vositalaridagi ta'lim-tarbiya materiallari dinamik xarakterga ega bo'lib, ular animatsiya bilan berilgan bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Erkinovna U. S. ADVANCED FOREIGN EXPERIENCES IN PRESCHOOL EDUCATION //Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development. – 2022. – T. 6. – C. 72-75.

2.T.A.G'ayratovich MAKTABGACHA YOSHIDAGI BOLALARDA MEDIAVOSITALARDAN FOYDALANISH METODIKASINI SHAKLLANTIRISH// INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM 3 (35), 239-242

3.T.A.G'ayratovich MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA MULTIMEDIADAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM 3 (29), 132-136

4.Абдумажитова С. А. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ У ДЕТЕЙ ЧУВСТВА ВРЕМЕНИ КАК ЭСТЕТИЧЕСКОГО ФЕНОМЕНА В ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ И МЕТОДИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ //Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. – 2019. – №. 3. – С. 81-83.

5.Abdumajitova S. Ta'lim jarayonini tashkil etish texnologiyalarini takomillashtirishda steam texnologiyasidan foydalanish //MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI JURNALI. – 2025. – T. 3. – №.

6. Абдумажитова С. А. Образовательные технологии и дизайн STEAM
//Экономика и социум. – 2024. – №. 2-2 (117). – С. 367-370..